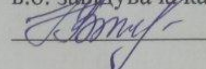

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки та психології
дошкільної та початкової освіти
протокол від 09.09.2020 р. № 3

в.о. завідувача кафедри

 (Наталія ВОРОПАЙ)

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 24 МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «МИСТЕЦТВО»

Освітня програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Херсон 2020

Опис курсу

Назва освітньої компоненти	ОК 24 Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	3 семестр
Викладач	Голінська Тетяна Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1175
Контактний телефон	(050) 39-606-58
Email викладача:	tgolinska71@gmail.com
Графік консультацій	Тиждень Б, вівторок, 15.00-17.00, ауд. 204 або за призначеним часом
Методи викладання	лекційні заняття, лабораторні роботи, тестові завдання, індивідуальні завдання
Форма контролю	Залік

1. **Анотація до курсу.** «Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво» - дисципліна, що вивчається студентами четвертого курсу спеціальності «Початкова освіта» у сьомому та восьмому семестрі і має на меті формування у них відповідних фахових навичок, необхідних для виконання у подальшому функцій учителя, вихователя, набуття практичних знань та умінь як з основ педагогічного малюнка, так і з методики викладання образотворчого мистецтва у початкових класах загальноосвітньої школи. Дисципліна присвячена ознайомленню зі специфікою викладання та методологічними позиціями вчителя початкової школи при побудові системи навчання молодших школярів образотворчої діяльності. Студентам продемонстровано роль образотворчого мистецтва в художньо-естетичному вихованні школярів і місце предмета «Образотворче мистецтво» в системі загальноосвітніх дисциплін, розкрито принципи організації художньої творчості дітей на уроках образотворчого мистецтва, особливості методики підготовки та організації занять з образотворчого мистецтва.

2. **Мета та цілі курсу.** Формувати методичну компетентність майбутніх учителів початкових класів у процесі вивчення освітньої галузі «Мистецтво». Ознайомити студентів з цілями, завданнями, змістом і особливостями побудови курсу образотворчого мистецтва в початковій школі; нормативними документами, якими має керуватися вчитель; структурою уроку образотворчого мистецтва; з методиками опрацювання основних тем програми; сформувати в студентів готовність застосовувати знання про методику навчання молодших школярів окремих питань програми; до самостійної розробки систем навчальних завдань із підготовки до введення нового матеріалу, ознайомлення з ним та формування відповідних умінь та навичок; готовність до реалізації здобутих знань та вмінь під час реальних уроків образотворчого мистецтва за наявності будь-якого навчально-методичного комплексу; ознайомити студентів з технологіями формування належних художньо-графічних компетентностей молодших школярів.

Завдання вивчення дисципліни «Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво» передбачає набуття знань, вмінь та навичок в таких напрямках:

- володіння методикою викладання образотворчого мистецтва;
- знання особливостей психофізіологічного розвитку дітей, їх можливостей в образотворчій діяльності; використовувати наступність у викладанні образотворчого мистецтва;
- передбачати посильні завдання, забезпечивши їх реалізацію через: сприйняття задуму заняття, творче переосмислення, створення художнього образу шляхом інтерпретації набутих знань;
- розуміння художньо-виразних засобів образотворчого мистецтва та естетичних якостей дитячої художньої творчості.
- розвивати інтерес до образотворчої грамоти шляхом поглиблення уявлень про мову образотворчого мистецтва, розвиток художньої культури через пізнання законів композиції, розуміння ролі художнього образу, його емоційної оцінки та власної діяльності в усіх видах мистецтва, засвоєння художніх термінів, засвоєння художніх технік, інтерпретації набутих знань та умінь, пізнання краси через мистецтво;
- впливати засобами мистецтва на художньо-естетичну свідомість, формуючи естетичні ідеали;
- володіння методами, прийомами педагогічного малюнку.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.</p> <p>ЗК-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>ЗК-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.</p> <p>ЗК-6. Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм</p>

	<p>етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).</p> <p>ЗК-10. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підході до освітнього процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.</p> <p>ЗК-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК-5. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками мистецької компетентності є музична, образотворча, мистецько-синтетична.</p> <p>ФК-7. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.</p> <p>ФК-8. Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.</p> <p>ФК-9. Організаційна. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.</p> <p>ФК-10. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній,</p>

	визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету.
Програмні результати навчання	
ПРН 1	Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.
ПРН 2	Розуміти мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи (педагогічна компетентність + ПКК). Знати структуру календарно-тематичного планування, особливості ведення журналу обліку успішності учнів. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.
ПРН 3	Розуміти вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи.
ПРН 5	Знати суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.
ПРН 10	Моделювати процес навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.
ПРН 11	Проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі з певного предмету.
ПРН 12	Проводити уроки в початковій школі, аналізувати урок щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.
ПРН 16	Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя.
ПРН 17	Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.
ПРН 19	Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
--------------------------	------------------	-----------------------------	-----------------------------

3 кредити / 90 годин	12	20	58
----------------------	----	----	----

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
2020-2021	3	Початкова освіта	2	Обов'язкові компоненти освітньої програми

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Технічне оснащення освітнього процесу є достатнім для проведення аудиторних занять згідно з програмою. У розпорядженні науково-педагогічних працівників навчальні аудиторії, обладнані SMART дошками та технічними демонстраційними засобами наочності (проектори, екрани, телевізори), що дозволяють широко використовувати інтерактивні та мультимедійні засоби навчання.

Спеціально обладнані коворкінг-центр, читальна зала, наукова бібліотека. На території університету є точки бездротового доступу до мережі Інтернет.

Віртуальне навчальне середовище Moodle, Херсонський віртуальний університет, корпоративна пошта, навчально-методичні комплекси дисциплін.

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Пропущені заняття (лікарняні, мобільність тощо) й невиконані завдання повинні бути відпрацьовані та надані викладачу в день консультації.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання практичних завдань із теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести і тільки тоді буде допущений до складання заліку.

Щодо правил поведінки на заняттях: активна участь учасників освітнього процесу в обговоренні тем вивчення, диспутах тощо, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів.

Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.

Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних

робіт. Все це гарантує високу ефективність освітнього процесу і є обов'язковою для студентів.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»**», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали за додаткові завдання. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 80 балів та 20 балів за відповіді на заліку.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 10)	Завдання практичних занять	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Теоретичні основи образотворчого мистецтва в початкових класах. Методика навчання малюванню учнів молодших класів					
Тиждень 1 Дата ____, академічні х годин	Тема 1: Основи образотворчого мистецтва в початковій школі План 1. Вступ до предмету “Образотворче мистецтво з методикою навчання”. 2. Мета і завдання курсу “Образотворче мистецтво з методикою викладання в початкових класах”. 3. Образотворче мистецтво та його значення в навчально-виховному процесі початкової школи. 4. Вимоги до вчителя при викладанні образотворчого мистецтва в початкових класах.	Лекція 1	1,2,3,4,5,6	Активність студентів	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень 2 дата, академічні х годин	Тема 1: Основи образотворчого мистецтва в початковій школі План 1. Вступ до предмету “Образотворче мистецтво з методикою навчання”. 2. Мета і завдання курсу “Образотворче мистецтво з методикою викладання в початкових класах”. 3. Образотворче мистецтво та його значення в навчально-виховному процесі початкової школи. 4. Вимоги до вчителя при викладанні образотворчого мистецтва в початкових класах.	Практичне 1	2,3,4,5,6	Практичні завдання: 1.Графіка: 60 вправ (альбом) в стилі дудлінг та зентангл (1-2 балів). 2. Графіка: паспорт у стилі дудлінг та зентангл та у центрі композиція намалювати будь який предмет (на вибір студента) (1-2 балів) 3. Графіка: тварина у стилі дудлінг та зентангл (формат А3) (1-2 балів) 6 балів	2 б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
Тиждень 3 дата, академічні х годин	Тема 2: Види і жанри образотворчого мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дітей початкової школи План	Лекція 2	2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей

	<p>1. Значення шкільного кабінету з образотворчого мистецтва.</p> <p>2. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби.</p> <p>3. Перспективне малювання (загальні поняття і методи перспективного зображення; зображення плоских і об'ємних предметів у перспективі; зображення форм рослинного світу; малювання натюрморту; малювання інтер'єра і пейзажу; малювання форм тваринного світу; зображення людини).</p> <p>4. Поняття про живопис, його види й образотворчі засоби. Поняття про колір та його властивості. Матеріали та приладдя для роботи фарбою. Початкові вправи.</p> <p>5. Малювання умовно-плоских та об'ємних предметів.</p> <p>6. Малювання натюрморту. Малювання пейзажу.</p> <p>7. Малювання голови і постаті людини.</p> <p>8. Тематична композиція (теоретичні основи композиції; особливості композиції дитячих малюнків; робота над сюжетною композицією).</p>				
Тижень 4 дата, академічні х годин	<p>Тема 2: Види і жанри образотворчого мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дітей початкової школи</p> <p>План</p> <p>1. Значення шкільного кабінету з образотворчого мистецтва.</p> <p>2. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби.</p> <p>3. Перспективне малювання (загальні поняття і методи перспективного зображення; зображення плоских і об'ємних предметів у перспективі; зображення форм рослинного світу; малювання натюрморту; малювання інтер'єра і пейзажу; малювання форм тваринного світу; зображення людини).</p> <p>4. Поняття про живопис, його види й образотворчі засоби. Поняття про колір та його властивості. Матеріали та приладдя для роботи фарбою. Початкові вправи.</p> <p>5. Малювання умовно-плоских та об'ємних предметів.</p> <p>6. Малювання натюрморту. Малювання пейзажу.</p> <p>7. Малювання голови і постаті людини.</p> <p>8. Тематична композиція (теоретичні основи композиції;</p>	Практичне 2	2,3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <p>1. Графіка: шрифт (написати плакатними пір'ями, формат А3) (1-2 балів)</p> <p>2. Графіка: розкреслити «Мандалу» (формат А4) (1-2 балів).</p> <p>3. Графіка: Монотипія «Пейзаж», «Метелик» (формат А 4-5) (1-2 балів).</p>	2 б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
				6 балів	

	особливості композиції дитячих малюнків; робота над сюжетною композицією).				
Тижень 5 дата, академічні х годин	Тема 3: Методичні засади викладання образотворчого мистецтва в початковій школі План 1. Особливості викладання образотворчого мистецтва в початкових класах на сучасному етапі. 2. Становлення і розвиток методики викладання образотворчого мистецтва як науки. 3. Методи і засоби навчання образотворчій грамоті в початкових класах. 4. Педагогічні умови опанування образотворчим мистецтвом молодшими школярами. 5. Вікові особливості дітей молодшого шкільного віку у процесі опанування образотворчим мистецтвом.	Лекція 3	2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей
Тижень дата, академічні х годин	Тема 3: Методичні засади викладання образотворчого мистецтва в початковій школі План 1. Особливості викладання образотворчого мистецтва в початкових класах на сучасному етапі. 2. Становлення і розвиток методики викладання образотворчого мистецтва як науки. 3. Методи і засоби навчання образотворчій грамоті в початкових класах. 4. Педагогічні умови опанування образотворчим мистецтвом молодшими школярами. 5. Вікові особливості дітей молодшого шкільного віку у процесі опанування образотворчим мистецтвом.	Практичне 3	2,3,4,6	Практичні завдання: 1.Графіка: техніка «Гратаж» (1-3 балів) 2.Живопис: Спектральне коло, тони кольорів (1-3 балів). 3. «Сакура» в ахроматичному стилі (гуаш, формат А4) (1-3 балів). 9 балів	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
Тижень дата, академічні х годин	Тема 4. Методичні прийоми та послідовність малювання з природи. Нетрадиційні методи малювання. План. 1. Види занять з образотворчого мистецтва. Малювання з природи – ефективний засіб пізнання дійсності. Цілі і завдання методики малювання з пам'яті. Загальні принципи малювання за уявою. 2. Методика навчання молодших школярів малюванню з природи. Зміст занять малювання з природи. Принципи побудови геометричних фігур.	Практичне 4	2,3,4,5,6	Практичні завдання: 1.Живопис: Нетрадиційні методи малювання: - Тичкування пензлем та втулкою (дерево кульбаба та ін. (1-2 балів), - Зубна щітка «Волошки» (1-2 балів). - Ватні палочки (дерево, кульбаба та ін.) (1-2 балів) - Малювання	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)

	<p>3. Методичні особливості навчання малюванню учнів молодших школярів. Послідовність навчання образотворчого мистецтва молодших школярів.</p> <p>4. Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні живописних матеріалів.</p> <p>5. Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні графічних матеріалів.</p>			<p>фольгою «Бузок» (1-2 балів)</p> <p>8 балів</p>	
<p>Тиждень дата, академічні х годин</p>	<p>Тема 5. Види і жанри образотворчого мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дітей початкової школи</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види мистецтва? 2. Види та жанри живопису? 3. Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби. 4. Перспективне малювання (загальні поняття і методи перспективного зображення). 5. Поняття про живопис, його види й образотворчі засоби. Поняття про колір та його властивості. Матеріали та приладдя для роботи фарбою. Початкові вправи. 6. Малювання умовно-плоских та об'ємних предметів. 7. Методика малювання на класній дошці натюрморт. 8. Методика малювання на класній дошці пейзажу. 9. Малювання голови і постаті людини. <p>Тематична композиція (теоретичні основи композиції; особливості композиції дитячих малюнків; робота над сюжетною композицією).</p>	Практичне 5	2,3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Малювання пейзажу по мокрому (формат А3) (1-3 балів). 2. Малювання пейзажу з використанням нетрадиційних технік (Формат А3) (1-3 балів) 3. Самостійна робота. Намалювати на форматі А3 ескіз «Вітраж», та розфарбувати акварельними фарбами, дотримання техніки «тони кольорів» (1-3 балів). <p>9 балів</p>	1 бал, за умови правильних відповідей
<p>Тиждень дата, академічні х годин</p>	<p>Тема. Методика навчання малюванню учнів молодших класів</p> <p>Теми для вивчення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте свій інтерес до певного виду образотворчого мистецтва, його історії і теорії. Сформулюйте тему та напишіть реферат. 2. Зробіть мистецький аналіз одного твору з кожного виду мистецтва (живопис, графіка). 3. Зберіть і репрезентуйте власну колекцію репродукцій творів образотворчого мистецтва. 4. Складіть словничок мистецтвознавчих професійних термінів. 	Самостійна робота	2,3,4,5,6	Реферат	2 бали
					40 балів

Модуль 2. Організація навчання образотворчому мистецтву та планування роботи вчителя в початковій школі					
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво в початковій школі. Пластичні матеріали та їх властивості. План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи декоративно-прикладного мистецтва для учнів молодших класів. 2. Ознайомлення учнів з творами декоративно-прикладного мистецтва в 1-4 класах. 3. Види орнаментів і їх використання. 4. Поетапні прийоми роботи з пластичними матеріалами. 5. Пластичні матеріали та їх властивості. 6. Поетапність та технологічні прийоми роботи: а) пластиліном; б) пластичним тістом. 7. Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні пластичних матеріалів. 	Лекція 1	1,2,3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво в початковій школі. Пластичні матеріали та їх властивості. План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи декоративно-прикладного мистецтва для учнів молодших класів. 2. Ознайомлення учнів з творами декоративно-прикладного мистецтва в 1-4 класах. 3. Види орнаментів і їх використання. 4. Поетапні прийоми роботи з пластичними матеріалами. 5. Пластичні матеріали та їх властивості. 6. Поетапність та технологічні прийоми роботи: а) пластиліном; б) пластичним тістом. <p>Особливості структури уроку образотворчого мистецтва при застосуванні пластичних матеріалів.</p>	Практичне 1	2,3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Петриківський розпис (формат А3 – оформити орнамент (паспорту) та в центрі роботи намалювати свою композицію) (1-3 балів). 2.Намалювати в стилі «Дот-арт» (формат А3) (1-3 балів) 3.Намалювати «Мереживо» (1-3 балів). <p>9 балів</p>	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 2. Особливості організації естетичного сприймання в початковій школі План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шляхи удосконалення сприймання та оцінювання мистецьких творів молодшими школярами. 2. Особливості сприймання явищ природи та суспільного життя. 3. Методи організації естетичного сприймання молодших школярів. 	Лекція 2	3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей

	4. Критерії та норми оцінювання знань, умінь та навичок молодших школярів з образотворчого мистецтва: а) Обсяг знань, умінь та навичок молодших школярів з образотворчого мистецтва. б) Особливості оцінювання шестирічних першокласників. в) Критерії та норми оцінювання знань, умінь та навичок учнів 2-4-го класу).				
Тиждень дата, академічні х годин	Тема 2. Особливості організації естетичного сприймання в початковій школі План. 1. Шляхи удосконалення сприймання та оцінювання мистецьких творів молодшими школярами. 2. Особливості сприймання явищ природи та суспільного життя. 3. Методи організації естетичного сприймання молодших школярів. Критерії та норми оцінювання знань, умінь та навичок молодших школярів з образотворчого мистецтва: а) Обсяг знань, умінь та навичок молодших школярів з образотворчого мистецтва. б) Особливості оцінювання шестирічних першокласників. в) Критерії та норми оцінювання знань, умінь та навичок учнів 2-4-го класу).	Практичне 2	3,4,5,6	Практичні завдання: Скульптура 1.Рельєфна робота (матеріал пластилін) (формат А4) (1-3 балів). 2.Барильєфна робота (матеріал пластилін) (формат А4) (1-3 балів). 3.Горильєфна робота (матеріал солоне тісто) (формат А4) (1-3 балів). 9 балів	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)
Тиждень дата, академічні х годин	Тема 3. Планування уроків образотворчого мистецтва в початковій школі План. 1. Основні вимоги до планування роботи вчителя образотворчого мистецтва. 2. Види навчальних планів з образотворчого мистецтва в початкових класах. 3. Складання календарних планів з образотворчого мистецтва в початкових класах. 4. Тематичне планування навчального матеріалу з образотворчого мистецтва.	Лекція 3	3,4,5,6	Опитування попереднього матеріалу по 1 б.	1 бал, за умови правильних відповідей
Тиждень дата, академічні х годин	Тема 3. Планування уроків образотворчого мистецтва в початковій школі План. 1. Основні вимоги до планування роботи вчителя образотворчого мистецтва. 2. Види навчальних планів з образотворчого мистецтва в початкових класах. 3. Складання календарних	Практичне 3	3,4,5,6	Практичні завдання: Архітектура. 1. Підготувати макет «Сільська хата» (розмір 50*50, з використанням усіх технік трудового навчання та технік розпису	2б. (за умови виконання кожного завдання, якість та закони виконання)

	<p>планів з образотворчого мистецтва в початкових класах.</p> <p>4. Тематичне планування навчального матеріалу з образотворчого мистецтва.</p>			(1-4 балів)	
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 4. Методика проведення позакласної роботи з образотворчого мистецтва</p> <p>План.</p> <p>1. Значення і місце позакласної роботи з образотворчого мистецтва. Види і форми позакласної роботи. Зміст і методи проведення занять.</p> <p>2. Оцінювання дитячого малюнка й аналіз творчих робіт. Аналіз дитячого малюнка. Контроль та оцінювання дитячого малюнка.</p> <p>3. Організація пізнавально-творчої активності й спостережливості учнів.</p> <p>4. Пізнавально-творча активність школярів початкової школи. Умови які сприяють успішному розвитку самостійності, ініціативи в процесі навчання образотворчому мистецтву. Найбільш ефективні способи розвитку спостережливості молодших школярів. Роль екскурсії в розвитку спостережливості учнів.</p>	Практичне 4	2,3,4,6	<p>Практичні завдання:</p> <p>1. Підготувати залікову роботу (формат А 2, папір чорного кольору: петриківський розпис, мереживо, дот-арт) (1-4 балів).</p> <p>2. Підготувати відео матеріал практичного заняття різних технік (на вибір студентів) (1-4 балів).</p>	4 балів
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема 5. Види і жанри образотворчого мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дітей початкової школи</p> <p>План</p> <p>1. Розкрийте всі жанри живопису та їх особливості?</p> <p>2. Основні види скульптури? Виразальні засоби скульптури?</p> <p>3. Види архітектури? Що поєднує архітектуру з різними видами мистецтва?</p> <p>4. Виразальними засобами в живопису є:? Проаналізуйте їх.</p> <p>5. Методика малювання на класній дошці портрет мами.</p> <p>8. Тематична композиція (теоретичні основи композиції; особливості композиції дитячих малюнків).</p>	Практичне 5	3,4,5,6	<p>Практичні завдання:</p> <p>1. Розписати глечик (в техніці поп'є маше) в техніці петриківським розписом (1-4 балів).</p> <p>2. Яблуко (в техніці пап'є-маше) розфарбувати в реалістичному стилі (1-3 балів).</p>	8 балів
Тиждень дата, академічні х годин	<p>Тема. Організація навчання образотворчому мистецтву та планування роботи вчителя в початковій школі</p> <p>Теми для вивчення</p> <p>1. Проаналізуйте важливість планування освітньої роботи з</p>	Самостійна робота	2,3,4,6,10	Реферат, доповідь	3 балів

	<p>образотворчої діяльності в початковій школі.</p> <p>2. Які чинники забезпечують педагогам альтернативу у плануванні педагогічної роботи?</p> <p>3. Дайте характеристику видів планування і змісту планів кожного виду.</p> <p>4. Складіть план роботи гуртка з малювання на рік.</p> <p>5. Поясніть терміни: «неперервність освіти», «перспективність і наступність ланок освіти»,</p> <p>6. Поясніть, як впливає культура сім'ї на художньо-естетичний розвиток дитини.</p> <p>7. Що повинні знати батьки про дитячий малюнок?</p> <p>8. Складіть для батьків пам'ятку; «Як удома забезпечувати інтерес дитини до образотворчого мистецтва і художньої діяльності».</p> <p>9. Розробіть план лекторію для батьків на тему: «Цей чарівний світ образотворчого мистецтва».</p>				
					40 балів
	Залік				100 балів

9. Система оцінювання та вимоги

Модуль 1. Теоретичні основи образотворчого мистецтва в початкових класах. Методика навчання малюванню учнів молодших класів (40 балів) Критерії оцінювання та бали

Модуль 2. Організація навчання образотворчому мистецтву та планування роботи вчителя в початковій школі (40 балів) Критерії оцінювання та бали

Залік (20 балів)

10. Література для вивчення дисципліни.

Базова.

1. Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. – К., 2018.

2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 190 с.

3. Любарська Л.М., Резніченко М.І., Протопопова О.М. Образотворче мистецтво. 1-4 класи. – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003. – 52 с.

4. Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво. 1-7 класи: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон», 2001. – 160 с.

5. Роменець В.А. Психологія творчості: Навч. посібник. 2-ге вид., доп. – К.: Либідь, 2015. – 288 с.

6. Г.В.Сухорукова, О.О.Дронова, Н.М.Голота, Л.А.Янцур. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.: іл.

Допоміжна:

1. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі: Навч.-метод. посібник для студентів худ.-граф. факультетів вищ. навч. закладів. – К.: ІЗМН, 1997. – 312 с.
2. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Навч. посібник. – Львів: Світ, 1993.– 272 с.
3. Бучинський С.Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва – К.: Рад.школа, 1981.– 120 с.
4. Вільчинський В.П. Образотворче мистецтво. 1-2 класи. – К.,1991. –159 с.
5. Гребенюк Г.Є. Основи композиції та малюнок: Підруч. для учнів проф. – техн. навч. закладів. – К.: Техніка,1997. –221 с.
6. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник у 2-х томах / За ред. Я.П. Запаско. – Львів: Афіша, 2000. – I т. – 364 с, II т. – 400 с.
7. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. посібн/Передмова проф. В.Скотного – Ч.І – Львів: Світ, 2003.–256 с.
8. Лашук Ю.П. Покутська кераміка. – Опішне: Українське народознавство, 1998. – 142 с.
9. Медвідь К.Й. Через мистецтво – до вершин прекрасного // Джерела. Наук. метод. вісник: Івано-Франківськ, 2003. – № 2. – С.58 - 68.
10. Найден О. Народна іграшка: традиції, образні особливості // Народне мистецтво, 1997. – №1. – С.42–45.
11. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003. – 216 с.
12. Ружицький В.А., Малиніна А.О. Основи петриківського розпису: Навч.-метод. посібник. – Харків “Скорпіон”, 2014. – 48 с.
13. Соломченко О.Г. Писанки Українських Карпат. – Ужгород: Карпати, 2002. –238 с.
14. Трач С.К. Уроки образотворчого мистецтва 4(3) клас: посібник для вчителя – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2001. –112 с.
15. Тимків Б.М., Кавас К.М. Виготовлення художніх виробів з дерева / За ред. Б.М.Тимківа – Львів: Світ, 1996. – 144 с.

Інформаційні ресурси:

<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека імені І.В. Вернадського;
<http://www.dnpb.gov.ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України.
<http://lib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека імені М.П. Драгоманова
<http://ua.textreferat.com/referat - 12559.html>
<http://www.stameski.com.ua/uk/> http://www.yrok.net.ua/load/dovidnik_vchitelja/187

Підсумковий контроль

Питання до диф.залику:

1. Дитячий малюнок як феномен художньої культури.
2. Розробити фрагмент уроку з виділенням композиційного завдання як домінуючого.
3. Історія методики викладання образотворчого мистецтва. Місце образотворчого мистецтва України в розвитку світової культури.
4. Розвиток просторових уявлень. Передача за допомогою кольору перспективи та об'єму.

5. Предмет, мета і завдання курсу «Образотворче мистецтво» у загальноосвітній школі.
6. Специфіка, зміст та методика проведення уроків створення ілюстрації у молодших та середніх класах.
7. Методика проведення занять за темами. Їх меж предметні зв'язки.
8. Сутність принципів послідовності та систематичності на уроках образотворчого мистецтва.
9. Вікові психолого-педагогічні особливості образотворчої діяльності школярів.
10. Педагогічний малюнок, його роль й задачі на уроках образотворчого мистецтва.
11. Зміст та науково-теоретичні засади навчання та виховання школярів в процесі занять образотворчим мистецтвом.
12. Види практичної роботи на уроках образотворчого мистецтва.
13. Зміст та реалізація навчальних образотворчих проблем «колір», «композиція».
14. Роль та функції мистецтва в житті суспільства та значення викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі.
15. Методика проведення уроків зображення з натури, по пам'яті, за уявою.
16. Період становлення та розвиток радянської школи малювання та методів його викладання.
17. Специфіка, зміст та методика проведення уроків зображення людини (портрет) у молодших та середніх класах.
18. Вимоги до наочності на уроках образотворчого мистецтва. Типи, види наочності.
19. Становлення академічної системи художньої освіти.
20. Педагогічні ідеї Я.А.Коменського, Дж.Локка, Ж.Ж.Руссо, що збагатили теорію та практику викладання образотворчого мистецтва.
21. Планування навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва.
22. Зміст та реалізація навчальних образотворчих проблем «простір та об'єм», «форма».
23. Методика наочного навчання на заняттях і дисциплін художнього циклу.
24. Школи малюнку Чистякова, Ростовцева, Абше.
25. Сутність принципів природовідповідності та культуровідповідності на уроках образотворчого мистецтва. Розробити фрагмент уроку з виділенням композиційного завдання як домінуючого.
26. Методична система, методи, прийоми навчання образотворчому мистецтву в школі.
27. Контроль та визначення рівня знань, умінь і навичок учнів. Критерії оцінки теоретичного рівня знань та практичних робіт.
28. Внесок А.В.Бакушинського в теорію та методику образотворчого мистецтва.
29. Специфіка, зміст та методика проведення уроків сприйняття мистецтва на навколишньої дійсності у молодших та середніх класах.
30. Відродження. Дидактичний зміст натурних постановок.
31. Специфіка, зміст та методика проведення уроків зображення птахів, тварин у молодших та середніх класах.
32. Діючі програми з образотворчого мистецтва.
33. Колір як найважливіша проблема образотворчого мистецтва. Виразність, символіка кольору
34. Історія методів образотворчого навчання. Методичні системи, школи.
35. Специфіка, зміст та методика проведення уроків малювання з натури у молодших та середніх класах.
36. Методика розкриття основних положень образотворчої грамоти в різних видах художньої діяльності.
37. Методика викладання образотворчого мистецтва у Стародавньому Єгипті, Римі та Греції.
38. Специфіка, зміст та методика проведення уроків декоративного мистецтва у молодших та середніх класах.
39. Розвиток композиційної культури в учнів молодшої та середнього шкільного віку.

40. Історія методики викладання образотворчого мистецтва.
41. Специфіка, зміст та методика проведення уроків зображення овочів, фруктів, предметів побуту у молодших та середніх класах.
42. Сучасні напрямки викладання образотворчого мистецтва у школі та позашкільних закладах.
43. Методика викладання образотворчого мистецтва в епоху Середньовіччя та
44. Композиція, як основна образотворча проблема. Закони композиції.
45. Професійна культура, майстерність та методична діяльність вчителя образотворчого мистецтва. Вимоги до нього.
46. Зміст та вимоги програм образотворчого мистецтва. Структура змісту календарнотематичного планування.
47. Особливості етапів «актуалізації опорних знань» та «оголошення теми» на уроках образотворчого мистецтва.
48. Вимоги до організації навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва.
49. Особливості етапів «оцінка та аналіз дитячих робіт», «підсумок та узагальнення» на уроках образотворчого мистецтва.
50. Художні техніки та матеріали на уроках образотворчого мистецтва.
51. Календарно-тематичне планування уроків з образотворчого мистецтва. Вимоги до нього.
52. Навчальна науково-методична та організаційна робота вчителя образотворчого мистецтва.
53. Специфіка, зміст та методика проведення уроків ліплення у молодших та середніх класах.
54. Специфіка, зміст та методика проведення уроків малювання по пам'яті та за уявою у молодших та середніх класах.
55. Психолого-педагогічні основи та методика сприймання творів мистецтва учнями молодшої та середньої школи.
56. Типи та види уроків образотворчого мистецтва.
57. Робота з фарбами: види, методика, вправи.
58. Аналіз та оцінка дитячих творчих робіт на уроках образотворчого мистецтва.
59. Планування та організація навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва.
60. Методика поетапного графічного (живописного) зображення.
61. Особливості образотворчої діяльності учнів молодшої школи.
62. Особливості етапу «постановка навчального завдання» на уроках образотворчого мистецтва.
63. Взаємозв'язок теми, мети та завдань уроку. Їх реалізація.
64. Психолого-педагогічне обґрунтування методів викладання образотворчого мистецтва.
65. Нестандартні уроки образотворчого мистецтва.
66. Принципи та методи навчання образотворчому мистецтву на сучасному етапі.
67. Методика проведення позакласної роботи з образотворчого мистецтва.
68. Відчуття форми та об'єму в учнів молодшого та середнього шкільного віку (сприймання та зображення).
69. Урок, як основна форма організації навчально-виховного процесу з образотворчого мистецтва.
70. Особливості календарно-тематичного планування з образотворчого мистецтва. Принципи планування.
71. Особливості проведення практичної роботи на уроках образотворчого мистецтва.
72. Графічні вправи та графічні зображення на уроках образотворчого мистецтва.
73. Художньо-образна та художньо-аналітична специфіка занять образотворчого мистецтва.
74. Методика роботи з папером: види, вправи. Розробити фрагмент уроку з виділенням навчального завдання «форма та об'єм» як домінуючого.
75. Вікові та індивідуальні особливості образотворчої діяльності дітей.

76. Особливості етапу «виклад нового матеріалу» на уроках образотворчого мистецтва
77. Мотивація та стимулювання дитячої творчості як основний педагогічний аспект образотворчої діяльності.
78. Особливості образотворчої діяльності учнів середньої школи.
79. Сутність принципів контролю та міцності знань, врахування вікових й індивідуальних особливостей на уроках образотворчого мистецтва.
80. Особливості пейзажного зображення на уроках образотворчого мистецтва у молодших та середніх класах.
81. Особливості етапів «актуалізації опорних знань» та «оголошення теми» на уроках образотворчого мистецтва.
82. Колір як найважливіша проблема образотворчого мистецтва. Виразність, символіка кольору.
83. Форми активізації художньо-пізнавальної та творчої діяльності на заняттях образотворчого циклу.
84. Розвиток відчуття форми та об'єму в учнів молодшої та основної школи.
85. Методи та прийоми ілюстрації та демонстрації на уроках образотворчого мистецтва.
86. Особливості проведення практичної роботи на уроках образотворчого мистецтва. Розробити фрагмент уроку з виділенням просторового завдання як домінуючого.
87. Особливості пейзажного зображення на уроках образотворчого мистецтва у молодших та середніх класах.
88. Особливості образотворчої діяльності учнів молодшої школи.
89. Сприйняття та зображення простору учнями. Розвиток просторових уявлень.
90. Взаємозв'язок теми, мети та завдань уроку. Їх реалізація.
91. Типи уроків з образотворчого мистецтва. Методи художньої освіти.